

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

12. juuni 2014*

Eelotsusetaotlus — Teenuste osutamise vabadus — ELTL artikkel 56 — Hasartmängud — Õigusnormid, millega kehtestatakse keelud seoses hasartmängudega Internetis, kuid mis ei kuulu teatud piiratud ajavahemiku jooksul kohaldamisele ühes liikmesriigi föderaalüksuses — Ühtsus — Proportsionaalsus

Kohtuasjas C-156/13,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Bundesgerichtshof'i (Saksamaa) 24. jaanuari 2013. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 28. märtsil 2013, menetluses

Digibet Ltd,

Gert Albers

versus

Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president M. Ilešič, kohtunikud C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader (ettekandja) ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

arvestades kirjalikus menetluses ja 2. aprilli 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Digibet Ltd ja G. Albers, esindajad: *Rechtsanwalt* R. Reichert, *Rechtsanwalt* U. Karpenstein ja *avvocato* R. A. Jacchia,
- Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG, esindajad: *Rechtsanwalt* M. Hecker, *Rechtsanwalt* M. Ruttig ja *Rechtsanwalt* M. Pagenkopf,
- Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Möller,
- Belgia valitsus, esindajad: L. Van den Broeck, M. Jacobs, C. Pochet ja *advocaat* R. Verbeke,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

- Malta valitsus, esindaja: A. Buhagiar,
- Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, P. de Sousa Inês ja A. Silva Coelho,
- Euroopa Komisjon, esindajad: F. W. Bulst, I. V. Rogalski ja H. Tserepa-Lacombe,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELTL artikli 56 tõlgendamist.
- 2 Taotlus esitati Digibet Ltd (edaspidi „Digibet”) ja G. Albersi ning Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG (edaspidi „Westdeutsche Lotterie”) vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab Digibeti suhtes kohaldatud keeldu pakkuda Interneti vahendusel hasartmänge.

Saksamaa õiguslik raamistik

- 3 Vastavalt Saksamaa põhiseaduse artiklitele 70 ja 72 kuulub seadusandlus hasartmängusektoris liidumaade (*Länder*) pädevusse.
- 4 Seetõttu võtsid 16 liidumaad 2008. aastal vastu hasartmänge puudutava liidumaade kokkuleppe (Glücksspielstaatsvertrag; edaspidi „GlüStV 2008”), milles nad määrasid kindlaks selles valdkonnas kehtivad ühishormid. Nimetatud kokkuleppes nähti ette, et neid norme kohaldatakse nelja aasta jooksul alates 1. jaanuarist 2008 ja määrati seega selle kokkuleppe kehtivuse viimaseks kuupäevaks 31. detsember 2011.
- 5 GlüStV 2008-le järgnes 2012. aastal liidumaade kokkulepe, millega muudeti hasartmänge puudutavat kokkulepet (Glücksspieländerungsstaatsvertrag; edaspidi „GlüStV 2012”) ja mis jõustus 1. juulil 2012. Selle kokkuleppe ratifitseerisid esialgu kõik liidumaad peale Schleswig-Holsteini liidumaa.
- 6 Nimelt oli Schleswig-Holsteini liidumaa võtnud 20. oktoobril 2011 vastu seaduse, millega kehtestati hasartmänge reguleerivad uued õigusnormid (Gesetz zur Neuordnung des Glücksspiels, *Gesetz- und Verordnungsblatt für Schleswig-Holstein*, lk 280; edaspidi „GlSpielG SH”), mis jõustus 1. jaanuaril 2012 ja mille eesmärk oli liberaliseerida hasartmängusektori õigusnorme.
- 7 Vastupidi GlüStV 2008 § 5 lõikele 3 lubas GlSpielG SH § 26 põhimõtteliselt avalike hasartmängude reklaamimise televisioonis või Internetis.
- 8 GlSpielG SH kohaselt ei ole hasartmängude korraldamine ja vahendamine Internetis enam keelatud. Küll on selleks ka edaspidi vaja liidumaa pädeva ametiasutuse luba, kuid luba avalike kihlvedude turustamiseks tuleb teatud objektiivsete tingimuste täitmise korral igal juhul anda igale Euroopa Liidu kodanikule ja juriidilisele isikule.
- 9 Kõikides teistes liidumaades on vastavalt GlüStV 2012 § 4 lõikele 4 ja § 5 lõike 3 esimesele lausele avalike hasartmängude korraldamine ja vahendamine Internetis ning avalike hasartmängude reklaamimine televisioonis, Internetis ja telekommunikatsiooniseadmete abil endiselt põhimõtteliselt

keelatud. Nimelt võib selle kokkuleppe kohaselt Interneti kasutamist neil eesmärkidel lubada üksnes erandkorras loteriide ja spordikihlvedude puhul, kui on täidetud teatud tingimused, et pakkuda sobivat alternatiivi ebaseaduslikule hasartmängude pakkumisele ning takistada selle arengut ja levikut.

- 10 Schleswig-Holsteini liidumaal kehtinud leebem regulatsioon kaotas kehtivuse 9. veebruaril 2013, kui liidumaa ühines GlüStV 2012-ga, mille ühissätted asendavad GlSpielG SH norme. Kuid GlSpielG SH kehtivuse ajal andis Schleswig-Holsteini liidumaa ettevõtjatele palju lubasid hasartmängude pakkumiseks Internetis ja need load kehtivad üleminekuperioodil edasi ka pärast GlSpielG SH kehtetuks tunnistamist.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 11 Westdeutsche Lotterie on Nordrhein-Westfaleni liidumaale kuuluv avalik-õiguslik loteriettevõtja. Äriühing Digibet, mille asukoht on Gibraltaril, pakub internetiaadressil „digibet.com” saksa keeles rahalise panuse eest hasartmänge ja spordikihlvedusid. Tal on Gibraltaril väljastatud tegevusluba hasartmängude korraldamiseks. G. Albers on Digibeti tegevjuht.
- 12 Westdeutsche Lotterie leiab, et Digibeti pakkumine on hasartmänge reguleerivate õigusnormide rikkumise tõttu konkurentsivastane. Westdeutsche Lotterie hagiavalduse alusel tehtud otsuses kohustas Landgericht Köln 22. oktoobril 2009 Digibeti ja G. Albersit eelkõige hoiduma tegevusest, mis seisneb äritegevuse käigus konkurentsi eesmärgil Saksamaal asuvatele isikutele Interneti teel võimaluse pakkumises mängida tasu eest hasartmänge.
- 13 Oberlandesgericht Köln jättis 3. septembri 2010. aasta otsusega Digibeti ja G. Albersi apellatsioonkaebuse rahuldamata ning esimeses kohtuastmes tehtud otsuse muutmata.
- 14 Digibet ja G. Albers esitasid selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule ning palusid jätta Westdeutsche Lotterie tegevusest hoidumise hagi täies ulatuses rahuldamata.
- 15 Bundesgerichtshof leiab, et 1. jaanuaril 2012 Schleswig-Holsteini liidumaa seadusandluses jõustunud muudatusi arvestades ei saa välistada, et kassatsioonkaebus tuleks rahuldada liidu õiguses sätestatud teenuste osutamise vabaduse rikkumise tõttu. Eelotsusetaotluse esitanud kohus meenutab, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb hasartmängutegevust piiravate õigusnormide erandite ja piirangute puhul kontrollida nende ühtsust, hindamaks, kas need võivad kahjustada õigusnormide sobivust kavandatud õiguspärase üldisest huvist lähtuvate eesmärkide saavutamiseks (vt kohtuotsus Carmen Media Group, C-46/08, EU:C:2010:505, punkt 106 jj). Seda arvestades võib ühe liidumaa õiguslik olukord, mis erineb teistes liidumaades kehtivast õiguslikust olukorrast, viia selleni, et hasartmängude Internetis turustamise ja reklaamimise piirangud ei ole liidu õiguse rikkumise tõttu teistes liidumaades kohaldatavad, millest tulenevalt ei oleks enam alust keelata hasartmängude vahendamist ja korraldamist Internetis.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei saa pidada kohaseks ega proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas olevaks, kui kõik teised liidumaad ei saa kasutada neile Euroopa liidu õigusega antud õigust ise hinnata, kas on vajalik keelata hasartmängudega seotud teatud tegevus täiesti või osaliselt või seda ainult piirata ja näha selles osas ette rohkem või vähem range kontrollikord (vt kohtuotsus Carmen Media Group, EU:C:2010:505, punkt 58) pelgalt seetõttu, et üksainus liidumaa kavatseb kehtestada teistsuguse korra. Seejuures täpsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et föderaalse riigikorraga riigis ei saa liitvabariik ega teised liidumaad kohustada ühte liidumaad kehtestama teatavaid õigusnorme valdkonnas, mis kuulub liidumaade pädevusse.

- 17 Lõpuks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sellistes ühtlustamata sektorites nagu hasartmängusektor ei või teha vahet praktilise mõju vahel, mida avaldab siseturule liitvabariigi liidumaade õigusnormide võimalikust lahknevusest põhjustatud ühtsuse puudumine, ning väiksemate ja suuremate liikmesriikide õigusnormide võimaliku lahknevuse vahel, millega liidu õigus peab leppima.
- 18 Neil asjaoludel otsustas Bundesgerichtshof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas tegemist on hasartmängusektori mitteühtse piiramisega, kui ühest küljest on föderaalne liikmesriigi enamikus liidumaades kehtiva õiguse kohaselt avalike hasartmängude korraldamine ja vahendamine Internetis põhimõtteliselt keelatud ja erandina – ilma nõudeõiguseta – võib anda loa üksnes loteriide ja spordikihlvedude korraldamiseks, et pakkuda sobivat alternatiivi ebaseaduslikule hasartmängude pakkumisele ning takistada selle arengut ja levikut; samas kui teisest küljest tuleb selle liikmesriigi ühel liidumaal seal kehtiva õiguse kohaselt ja lähemalt määratletud objektiivsetel tingimustel anda igale liidu kodanikule ja igale temaga võrdsustatud juriidilisele isikule luba spordikihlvedude turustamiseks Internetis, mis võib liitvabariigi ülejäänud territooriumil kahjustada internetis hasartmängude pakkumist piirava meetme sobivust meetmega taotletud õiguspärase üldisest huvist lähtuvate eesmärkide saavutamiseks?
2. Kas esimesele küsimusele vastamisel on oluline, kas ühel liidumaal kehtiv teistsugune kord muudab teistes liidumaades hasartmängusektoris kehtestatud piirangud piirangutega taotletud õiguspärase üldisest huvist lähtuvate eesmärkide saavutamiseks sobimatuks või kahjustab nende sobivust märkimisväärselt?
3. Juhul kui esimesele küsimusele tuleb vastata jaatavalt: kas ühtsuse puudumist saab kõrvaldada nii, et liidumaa, kus kehtib teistsugune kord, võtab üle ülejäänud liidumaades hasartmängusektoris kehtestatud piirangud, isegi kui sellel liidumaal jääb juba väljastatud tegevuslubade osas veel mitmeaastase üleminekuperioodi jooksul kehtima hasartmängude Internetis pakkumise senine leebem kord, kuna asjaomaseid lube ei saa kehtetuks tunnistada või saab seda teha ainult hüvitisi makstes, mis oleks liidumaale suur rahaline koormus?
4. Kas kolmandale küsimusele vastamisel on oluline, kas mitmeaastase üleminekuperioodi jooksul muutuvad ülejäänud liidumaades hasartmängusektoris kehtivad piirangud sobimatuks või saab nende sobivus märkimisväärselt kahjustada?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 19 Kõigepealt tuleb märkida, et pärast eelotsusetaotluse esitamist on Schleswig-Holsteini liidumaa ühinenud GlüStV 2012-ga ja tunnistanud GlSpielG SH alates 8. veebruarist 2013 kehtetuks, kuid näinud ette, et juba antud load kehtivad edasi üleminekuperioodi jooksul.
- 20 Seda täpsustust arvestades tuleb tõdeda, et oma küsimustega, mida tuleb käsitleda koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus föderaalne ülesehitusega liikmesriigi enamikus föderaalüksustes kehtivad ühishormid, millega on põhimõtteliselt keelatud hasartmängude korraldamine ja vahendamine Internetis, samas kui üks föderaalüksus säilitas piiratud ajavahemiku jooksul leebemad õigusnormid, mis kehtisid samaaegselt teiste föderaalüksuste rangemate normidega, ja nimetatud föderaalüksus on väljastanud ettevõtjatele selliseid lubasid hasartmängude pakkumiseks Internetis, mis kehtivad edasi üleminekuperioodi jooksul ka pärast leebemate õigusnormide kehtetuks tunnistamist.

- 21 On selge, et sellised liikmesriigi õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mis põhimõtteliselt keelavad hasartmängude reklaamimise, korraldamise ja vahendamise Internetis, kujutavad endast ELTL artikliga 56 tagatud teenuste osutamise vabaduse piirangut (vt kohtuotsust Stoß jt, C-316/07, C-358/07–C-360/07, C-409/07 ja C-410/07, EU:C:2010:504, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 22 Siiski tuleb hinnata, kas selline piirang võib olla lubatud sõnaselgelt ELTL artiklites 51 ja 52 avaliku korra, julgeoleku või tervishoiu huvides sätestatud erandite alusel, mida kohaldatakse ka teenuste osutamise vabaduse valdkonnas vastavalt ELTL artiklile 62, või põhjendatud Euroopa Kohtu praktika kohaselt ülekaaluka üldise huvi tõttu (kohtuotsused Garkalns, C-470/11, EU:C:2012:505, punkt 35, ja Stanleybet International jt, C-186/11 ja C-209/11, EU:C:2013:33, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 23 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt võib hasartmängusektori piiranguid õigustada selline ülekaalukas üldine huvi nagu tarbijate kaitse ning pettuste ja kodanike mängimisega seonduvale liigsele kulutamisele õhutamise ennetamine (kohtuotsused Garkalns, EU:C:2012:505, punkt 39, ja Stanleybet International jt, EU:C:2013:33, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 24 Selles osas on Euroopa Kohus korduvalt leidnud, et hasartmängualased õigusnormid kuuluvad valdkonda, kus liikmesriikide vahel esinevad märkimisväärsed kõlblusest tulenevad, usulised ja kultuurilised erinevused. Kuna antud valdkonda ei ole liidu tasandil ühtlustatud, siis on iga liikmesriigi ülesanne määratleda selles valdkonnas vastavalt oma väärtuste skaalale nõuded, mis tagavad asjaomaste huvide kaitse (kohtuotsused Liga Portuguesa de Futebol Professional ja Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, punkt 57, ja Stanleybet International jt, EU:C:2013:33, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika), kusjuures siseriiklike õigusnormidega tegelikult taotletavate eesmärkide tuvastamine ELTL artikli 267 alusel Euroopa Kohtu lahendada oleva kohtuasja raames kuulub eelotsusetaotluse esitanud kohtu pädevusse (kohtuotsused Dickinger ja Ömer, C-347/09, EU:C:2011:582, punkt 51, ja Stanleybet International jt, EU:C:2013:33, punkt 26).
- 25 Käesolevas kohtuasjas ei küsi eelotsusetaotluse esitanud kohus asjaomase teenuste osutamise vabaduse piirangu põhjendatuse kohta.
- 26 Ta esitab Euroopa Kohtule aga küsimuse nõude kohta, mille kohaselt peavad liikmesriikide kehtestatud piirangud vastama nende suhtes kehtivatele proportsionaalsuse ja mittediskrimineerimise tingimustele, nagu need ilmnevad kohtupraktikast, ja eelkõige tingimuse kohta, mille kohaselt on siseriiklikud õigusnormid viidatud eesmärgi saavutamise tagamiseks sobivad üksnes juhul, kui need vastavad tõepoolest huvile saavutada see eesmärk ühtselt ja süstemaatiliselt (vt kohtuotsus Stanleybet International jt, EU:C:2013:33, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib seega teada, kas kahtluse alla tuleb seada kõigi põhikohtuasjas vaidlusaluste piiravate õigusnormide proportsionaalsus ja ühtsus, kuigi leebemad õigusnormid olid ette nähtud piiratud ajavahemiku jooksul üksnes Schleswig-Holsteini liidumaal.
- 28 Nii Digibet, G. Albers kui ka Malta valitsus väidavad, et põhikohtuasjas vaidlusaluste Saksa õigusnormide puuduliku ühtsuse võib tuletada eelkõige kohtuotsuse Carmen Media Group (EU:C:2010:505) punktidest 69 ja 70, mille kohaselt peavad asjaomase liidumaa ja liitvabariigi ametiasutused ühiselt täitma Saksamaa Liitvabariigil lasuvat kohustust mitte rikkuda ELTL artiklit 56, teostades sel eesmärgil oma vastavaid pädevusi koordineeritult.
- 29 Lisaks tuginevad nad Saksamaa Liitvabariigi föderalsele ülesehitusele viidates kohtuotsuse Winner Wetten (C-409/06, EU:C:2010:503) punktile 61, mille kohaselt ei või siseriikliku õiguse sätted, isegi kui need on põhiseaduse sätted, kahjustada liidu õiguse ühtsust ja tõhusust.

- 30 Westdeutsche Lotterie, Saksamaa, Belgia ja Portugali valitsus ning komisjon leiavad, et esimesele küsimusele tuleb vastata eitavalt ning põhikohtuasja asjaoludel ei kujuta GlüStV 2012 endast teenuste osutamise vabaduse ebaproportsionaalset piirangut.
- 31 Selles osas tuleb kõigepealt viidata erisustele hasartmängusektoris, kus erinevalt vaba ja moonutamata konkurentsi tekitamisest traditsioonilisel turul võib sellise konkurentsi tekitamine sellel äärmiselt spetsiifilisel turul, see tähendab paljude ettevõtjate vahel, kellel on luba käitada samu hasartmänge, tuua kaasa kahjuliku mõju tulenevalt sellest, et need ettevõtjad kalduksid võistlema leidlikkuses, et muuta oma pakkumine atraktiivsemaks, kui on nende konkurentide oma, ning seeläbi suurendama tarbijate mängudele tehtavaid kulutusi ja nende sõltuvuse ohtu (vt kohtuotsus Stanleybet International jt, EU:C:2013:33, punkt 45).
- 32 Nimetatud asjaolust tulenevalt ja käesoleva kohtuotsuse punktis 24 toodud põhjendustel on siseriiklikel ametiasutustel hasartmängude korraldamise konkreetsetes valdkonnas lai kaalutusõigus, et määratleda tarbijate ja avaliku korra kaitsest tulenevad nõuded, ning kui Euroopa Kohtu praktikast tulenevad tingimused on samuti täidetud, on iga liikmesriigi pädevuses hinnata, kas taotletavate õiguspäraste eesmärkide raames on vajalik keelata mängude ja kihlvedudega seotud tegevus täiesti või osaliselt või seda ainult piirata ja selles osas ette näha rohkem või vähem range kontrollikord (vt selle kohta kohtuotsused Dickinger ja Ömer, EU:C:2011:582, punkt 99, ja Stanleybet International jt, EU:C:2013:33, punkt 44).
- 33 Seejärel tuleb meenutada, et kui asutamislepingu või määruste sätted tunnustavad liikmesriikide pädevust liidu õigust rakendada või panevad neile sellised kohustused, siis sõltub see, mil viisil võivad liikmesriigid selle pädevuse teostamise ja nende kohustuste täitmise anda üle konkreetsetele siseriiklikele avaliku võimu kandjatele, üksnes iga riigi konstitutsioonilisest korrast (kohtuotsus Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, punkt 49). Euroopa Kohus on ka juba otsustanud, et niisuguses riigis nagu Saksamaa Liitvabariik võib seadusandja leida, et kõigi asjassepuutuvate isikute huvides võtavad teatavad seadusandlikud meetmed pigem liidumaa- kui föderaalvõimud (vt selle kohta kohtuotsus Fuchs ja Köhler, C-159/10 ja C-160/10, EU:C:2011:508, punkt 55).
- 34 Käesolevas kohtuasjas ei saa kahtluse alla seada pädevuste jaotust liidumaade vahel, kuna see on kaitstud EL lepingu artikli 4 lõikega 2, mille kohaselt on liit kohustatud austama liikmesriikide rahvuslikku identiteeti, mis on omane nende poliitilistele ja põhiseaduslikele põhistruktuuridele, sealhulgas piirkondlikule ja kohalikule omavalitsusele.
- 35 Lisaks erinevad käesoleva kohtuasja asjaolud kohtuotsuse Carmen Media Group (EU:C:2010:505) aluseks olnud kohtuasja asjaoludest, kuna põhikohtuasjas ei käsitleta asjaomase liidumaa ja liitvabariigi ametiasutuste omavahelist suhet ja võimalikku kohustust vertikaalseks koostööks, vaid föderaalset ülesehitusega liikmesriigi iseseisva seadusandliku pädevusega liidumaade omavahelist horisontaalset suhet.
- 36 Lõpuks, isegi kui eeldada, et ühe liidumaa õigusnormid, mis on leebemad kui teistes liidumaades kehtivad õigusnormid, võivad kahjustada vaidlusaluste õigusnormide üldist ühtsust, tuleb märkida, et põhikohtuasja asjaoludel piirdub selline võimalik ühtsuse ohustamine *ratione temporis* ja *ratione loci* vaid ühe liidumaaga. Seega ei saa väita, et ühel liidumaal kehtiv teistest erinev õiguslik olukord kahjustab märkimisväärselt kõikides teistes liidumaades hasartmängude suhtes kehtivate õigusnormide sobivust kavandatud õiguspäraste üldisest huvist lähtuvate eesmärkide saavutamiseks.
- 37 Nagu nähtub nimelt eelkõige Saksamaa valitsuse ja Westdeutsche Lotterie kirjalikest seisukohtadest, kehtisid Schleswig-Holsteini liidumaal vastu võetud leebemad hasartmänge puudutavad õigusnormid 1. jaanuarist 2012 kuni 8. veebruarini 2013. Pärast viimati nimetatud kuupäeva kohaldas see liidumaa juba teistes liidumaades kehtiva GlüStV 2012 rangemaid õigusnorme.

- 38 Sellistel asjaoludel ei saa käesoleva kohtuotsuse punktides 28 ja 29 viidatud kohtupraktikat tõlgendada nii, et ülejäänud 15 liidumaad pidid üle võtma üksnes Schleswig-Holsteini liidumaal piiratud ajavahemikul kehtinud tarbijakaitse taseme.
- 39 Eeltoodust nähtub, et põhikohtuasjas vaidlusaluste hasartmänge puudutavate õigusnormidega ette nähtud teenuste osutamise vabaduse piirang võib vastata Euroopa Kohtu praktikas seatud proportsionaalsuse tingimustele.
- 40 Igatahes tuleb meenutada, et siseriikliku kohtu ülesanne on Euroopa Kohtu antud juhiseid arvesse võttes kontrollida, kas asjaomase liikmesriigi kehtestatud piirangud vastavad proportsionaalsuse osas Euroopa Kohtu praktikast tulenevatele nõuetele (vt kohtuotsus Dickinger ja Ömer, EU:C:2011:582, punkt 50).
- 41 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb esitatud küsimustele vastata, et ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus föderalse ülesehitusega liikmesriigi enamikus föderaalüksustes kehtivad ühisnormid, millega on põhimõtteliselt keelatud hasartmängude korraldamine ja vahendamine Internetis, samas kui üks föderaalüksus säilitas piiratud ajavahemiku jooksul leebemad õigusnormid, mis kehtisid samaaegselt teiste föderaalüksuste rangemate normidega, kui sellised õigusnormid vastavad Euroopa Kohtu praktikas seatud proportsionaalsuse tingimustele, mida peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kohtukulud

- 42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamise seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

ELTL artiklit 56 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus föderalse ülesehitusega liikmesriigi enamikus föderaalüksustes kehtivad ühisnormid, millega on põhimõtteliselt keelatud hasartmängude korraldamine ja vahendamine Internetis, samas kui üks föderaalüksus säilitas piiratud ajavahemiku jooksul leebemad õigusnormid, mis kehtisid samaaegselt teiste föderaalüksuste rangemate normidega, kui sellised õigusnormid vastavad Euroopa Kohtu praktikas seatud proportsionaalsuse tingimustele, mida peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Allkirjad